

Maaeluministeeriumi Haldusosakond

Kaupo Kontkar

Kaupo.Kontkar@agri.ee

24.04.2019 nr 3-1/493-1

Maaelu Edendamise Sihtasutuse andmed asutajaõiguste teostamise üldaruande jaoks

vastavalt Vabariigi Valitsuse 8. aprilli 2010. a määruse nr 46 Nõuded riigi osaluse valitsemise aruande ning asutaja- ja liikmeõiguste teostamise aruannete sisule ning nende esitamise kord ja vormid nõuetele.

Maaelu Edendamise Sihtasutus on isemajandav eraõiguslik juriidiline isik. Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018 korraldusega nr 201 „Maaelu Edendamis Sihtasutuse sihtkapitali suurendamine ja raha eraldamine“, kinnitati asutajaõiguste teostaja otsusega Maaelu Edendamise Sihtasutuse sihtkapitali suurendamine 20 000 000 euro võrra.

Sihtasutuse tegevuse eesmärk on toetada ja elavdada Eesti maapiirkonna ettevõtlust, luua paremaid võimalusi kapitalile ligipääsuks ning tõsta maapiirkondade ettevõtete konkurentsivõimet. Eesmärgi täitmiseks parandab sihtasutus finantseerimisvõimalusi ettevõtluse arendamiseks, toetab maapiirkonna tasakaalustatud arengut, kujundab maaelu mainet ja seeläbi aitab kaasa soodsamate elutingimuste loomisele maal. Maaelu Edendamise Sihtasutuse 2018. aasta tegevus toimus nõukogu poolt kinnitatud tegevuse eesmärkide ja eelarve alusel.

Sihtasutuse aruandeaasta tulemiks kujunes 776 716 eurot.

1. Võlakohustuste käendamine

Sihtasutuse 2018. aasta käendustegevus toetus sihtasutuse põhikirjale, sihtasutuse 2018. aasta tegevuse eesmärkidele ja eelarvele ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate ja mittetulundussektori võlakohustuste käendamise korrale (käenduste kava). Sihtasutuse käendustegevuse eesmärgiks on võimaldada väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele juurdepääs rahalistele vahenditele riigi sihtasutuse kapitali toel.

2018. aastal sõlmiti 416 käenduslepingut. Finantseerimisasutustele väljastati uusi käendusi 59,39 miljonit eurot. Arvestades ettevõtjate taotlusi ja abi võimaldamise kriteeriume, langetas sihtasutus tasusuid 51 käenduslepingul, nendel juhtudel said taotlejad riigiabi või vähese tähtsusega abi 235 447 eurot.

Käendustegevus võimaldas ettevõtjatel 2018. aastal saada krediidasutustelt laene summas 92,0 miljonit eurot. Käenduse keskmine suurus 2018. aastal lepingu kohta oli 142,8 tuhat eurot, suurenes aastaga 12,2%. Käenduse osakaal 2018. aastal väljastatud laenude mahust moodustas 64,6%.

Käendusportfelli suurus seisuga 31.12.2018 oli 100,3 miljonit eurot. Sihtasutuse poolt käendatud laenude 161,8 miljoni euro suurune jääkväärtus tõusis aastaga 4,3%. Käendusportfelli suhe tagatud laenude jääki oli 2018. aastal 59,4%.

Kokku väljastati käendusi 2018. aastal 332 ettevõttele, kus töötas 3013 inimest. Ettevõtjatest 257 olid mikroettevõtjad, 81 väikeettevõtjad ja 13 keskmise suurusega ettevõtjad.

Sihtasutuse käenduste abil loodi 173 täiendavat töökohta, millest 64 olid mikroettevõtjate sektoris, 22 väikeettevõtjate- ja 87 keskmise suurusega ettevõtjate sektoris.

2. Laenutegevus

Sihtasutuse 2018. aasta laenutegevus toetus sihtasutuse põhikirjale, sihtasutuse 2018. aasta tegevuse eesmärkidele ja eelarvele ning laenu taotlemise ja taotluse menetlemise korrale. Laenutegevuse eesmärgiks on kapitalile ligipääsu parandamine väikese- ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Sihtasutus lähtub laene andes nõukogu poolt 2015. aastal kinnitatud ja 2017. aasta oktoobris muudetud Maaelu Edendamise Sihtasutuse finantstoodete sihtrühmadest.

Laene väljastatakse põllumajandusega tegelevatele ja teistele maapiirkonna ettevõtetele juhul, kui esineb turutõrge. Sihtasutus väljastab laene nii omakapitalist kui finantskorraldusvahendite sihtfondidest.

Laenamine krediidi- või finantseerimisasutuste vahendusel on suunatud pankadele, kellel ei ole otstarbekas kaasata oma ettevõtluslaenude tarbeks vahendeid rahvusvahelistelt finantsturgudelt, kuna pakutavad mahud on liiga suured.

Laene anti välja sihtasutuse omakapitalist ja sihtfondide vahenditest. Kokku anti 2018. aastal laene 31,79 miljonit eurot ning sõlmiti 212 uut laenulepingut. Laenuportfell kasvas aastaga 52,8%, 68,9 miljoni euroni. Laenuportfelli kasvu võimaldas sihtkapitali suurendamine ning sissemaksed sihtfondidesse.

Krediidi- ja finantseerimisasutuste kaudu laenati 2018. aastal 3,6 miljonit eurot, mis moodustas 20% omakapitali laenudest. Ettevõtjatele ja MTÜdele laenati omakapitalist 14,3 miljonit eurot, millest põllumajandusettevõtjatele 12,6 miljonit eurot. Maakondade lõikes laenati 2018. aastal kõige enam Lääne-Virumaal ja Põlvamaal asuvatele ettevõtetele.

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018 korraldusele nr 201 „Maaelu Edendamise Sihtasutuse Sihtkapitali suurendamine ja raha eraldamine“, kinnitas MES nõukogu 13.08.2018 otsusega laenumeeime „Käibekapitali laen väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele“ tingimused, põllumajandustootjate ebasoodsatest ilmastikutingimustest ning kliima- ja loodusnähtustest tingitud olukorra leevendamiseks. Sihtasutus alustas taotluste vastuvõtmisega 21. augustil.

3. Sihtfondide haldamine

Sihtasutus valitseb finantskorraldusvahendeid sihtasutuse põhikirja punktis 2.2.2 sätestatu alusel oma varast lahus ega seo finantskorraldusvahendi rakendamist oma vara arvel tehtava tehinguga ja vastupidi.

Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 10.12.2012 sõlmitud rahastamislepingu nr 381 alusel **vesiviljelusega tegelevate ettevõtete laenu sihtfondi** (kalanduse sihtfond). Sihtasutusel on finantskorraldusvahendite haldamisega seoses õigus valitsemistasule, mille arvelt kaetakse finantskorraldusvahendite rakendamisega seonduvad kulud.

Sihtfondi on ministeeriumi poolt eraldatud vahendeid summas 4,9 miljonit eurot. 2015. aasta lõpuks olid kõik sihtfondi vahendid välja laenatud. Täiendavalt anti laenu ka sihtfondi laekunud intresside arvelt. Sihtfondi laenuportfell oli 2018. aasta lõpuks 4,1 miljonit eurot ja laenulepinguid on kokku 14.

Kalanduse sihtfondi tagasilaekunud vahenditest moodustati **vesiviljelusettevõtete käibekapitali laenu finantseerimise sihtfondi** (KFI käibelaenu sihtfond). seisuga 31.12.2018 oli KFI käibelaenu sihtfondi vahenditest sõlmitud 10 laenulepingut ja laenuportfelli suurus oli 594 751 eurot, 2018. aastal sõlmiti 2 laenulepingut summas 105 000 eurot.

Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 2015. aasta lõpus sõlmitud rahastamislepingu nr 137 alusel **kalanduse tootjate ühenduste investeringute kaasfinantseerimise laenu sihtfondi**. Sihtfondi on ministeeriumi poolt eraldatud vahendeid summas 1,1 miljonit eurot. 2016. aasta

lõpuks olid kõik sihtfondi vahendid välja laenatud.

Sihtasutus haldab Maaeluministeeriumiga 29.01.2016 sõlmitud rahastamislepingu nr 10 alusel **Maaelu arengukava 2014-2020 rahastamisvahendi sihtfondi** (MAK sihtfond). 31.12.2018 seisuga oli Maaeluministeerium teinud sihtfondi sissemaksid kokku summas 30 582 464 eurot. MAK rahastamisvahendist sõlmiti 2018. aastal 35 laenulepingut kokku summas 10 604 373 eurot.

Sihtasutus allkirjastas Maaeluministeeriumiga 17.01.2017 halduslepingu nr 16, **Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020** rahastamisvahendite haldamiseks ja rakendamiseks.

Halduslepingu lisa 1 alusel haldab sihtasutus rahastamisvahendit „**Kala töötlemisega alustavate või tegelevate mikro- ja väikeettevõtete kasvulaen**“. Rahastamisvahendi rakendamiseks on ette nähtud 3 200 000 eurot. Maaeluministeerium oli teinud sihtfondi sissemaksid seisuga 31.12.2018 kokku 1 600 000 eurot. Rahastamisvahendist sõlmiti 2018. aastal 3 laenulepingut, kokku 155 000 eurot.

Haldusleping lisa 2 alusel haldab sihtasutus rahastamisvahendit „**Kala töötlemisega alustavate või tegelevate ettevõtete investeerimislaen**“. Rahastamisvahendi rakendamiseks on ette nähtud 4 000 000 eurot. Rahastamisvahendist sõlmiti 2018. aastal 4 laenulepingut, kokku summas 2 680 000 eurot.

Sihtasutus allkirjastas Maaeluministeeriumiga 13.06.2017 Halduslepingu nr 16 muutmise lepingu nr 177, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi 2014-2020 rahastamisvahendite haldamiseks ja rakendamiseks. Muutmise lepingu alusel haldab sihtasutus rahastamisvahendit „**Vesiviljelustoodete tootmisega alustavate või tegelevate ettevõtete investeerimislaen**“. Rahastamisvahendi rakendamiseks on ette nähtud 4 000 000 eurot. Maaeluministeerium oli seisuga 31.12.2018 teinud sihtfondi sissemaksid kokku summas 1 000 000 eurot. 2018. aastal sõlmiti 2 laenulepingut, kokku summas 353 286 eurot.

4. Nõuandeteenuse pakkumine

Alates 2015. aasta juulist töötab Maaelu Edendamise Sihtasutuse osana põllu- ja maamajanduse nõuandesüsteem, mis pakub maapiirkondade ja väikelinnade ettevõtjatele nõustamisteenuseid neile olulistes valdkondades. Nõuandeteenistust käsitletakse kui eraldi majandusüksust, millel on eraldi eelarve. Nõuandeteenistuse tegevust planeerib ja nõustab nõuandev nõukoda, kuhu kuuluvad Maaeluministeeriumi, põllumajandustootjate, teadusasutuste, jt huvitatud osapoolte esindajad.

Maaeluministeeriumiga sõlmitud käsunduslepingu nr 180 alusel on põllumajandustootjate nõustamisel võimalik kasutada Maaelu Arengukava (MAK) vahenditest rahastatavat nõuandetoetust, mis on olenevalt valdkonnast kuni 90% nõustamise mahust, kuid mitte enam kui 3 000 eurot ettevõtja kohta aastas.

Nõuandeteenuste osutamiseks töötas seisuga 31.12.2018 nõuandeteenistuses töölepingu alusel 19 konsulenti ning käsunduslepingu alusel 34 konsulenti.

2018. aastal osutati käsunduslepingu nr 180 alusel nõuandeteenuseid 2426 kliendile, kellega sõlmiti 2901 nõustamislepingut. Keskmise nõustamistundide maht ühe lepingu kohta oli aruandeperioodil 26 tundi, e-PRIs toetuste taotlemise lepinguid arvestamata oli keskmiseks lepingu mahuks 29 tundi. Enim osutati nõuandeteenuseid toetuste taotlemise, loomakasvatuse ja taimekasvatuse valdkonnas.

Nõuandeteenustest saadud müügitulu moodustas 2018. aastal 994 727 eurot.

5. Sihtasutuse tegevus riigi poolt antavate ülesannete täitjana

Vabariigi Valitsuse 9. augusti 2018 korraldusega nr 201 „Maaelu Edendamise Sihtasutuse

Sihtkapitali suurendamine ja raha eraldamine“ tagatise ja käibekapitalilaenude pakkumiseks põllumajandustootjatele ebasoodsatest ilmastikutingimustest ning kliima- ja loodusnähtustest tingitud olukorra leevendamiseks, kinnitati asutajaõiguste teostaja 15.08.2018 otsusega nr 1.3-1/6 ja 16.08.2018 otsusega nr 1.3-1/7, Maaelu Edendamise Sihtasutuse sihtkapitali suurendamine 20 000 000 euro võrra. Sihtasutus alustas taotluste vastuvõtmisega 21. augustil 2018.

5. Maaelu maine kujundamine

Maaelu Edendamise Sihtasutus tunnustas 2018. aastal maapiirkonna ettevõtjaid ja inimesi, kes on andnud panuse põllumajanduse arendamiseks ning on olnud oma tegevusega teistele eeskujuks. Välja anti järgmised aunimetused: parim lihaveisekarjakasvataja, parim piimakarjakasvataja, parim taimekasvataja, parim maamajanduseriala õpetaja, parim maamajanduseriala õpilane.

Sihtasutus on 2003. aastast kutsekoolide maamajanduserialade õpilastele maksnud õppetoetust. Õppetoetuse eesmärk on suunata noori kutseharidust omandama, tagamaks maaettevõtjaile haritud tööjõudu. Aruandeaastal uusi õppetoetuste lepinguid juurde ei sõlmitud, kehtivate lepingute lõppemiseni maksti toetust 28 õpilasele summas 3552 eurot. Eesti Maaülikooli ja Tallinna Tehnikaülikooli maamajandusega seotud õppekavade üliõpilastele ühekordse õppetoetuse määramise raames maksti toetust kahele Eesti Maaülikooli üliõpilasele 1250 eurot.

6. Arendustegevus

2018. aastal pöördus Sihtasutus advokaadibüroo poole õigisarvamuse saamiseks käendustegevuse vastavuse osas riigiabi reeglitega.

2018. aastal alustas sihtasutus tegevust Maaettevõtlusfondi loomiseks. Sihtasutus viis läbi hanke uuringu tellimiseks, mille tulemusel saadakse ülevaade primaarsektori ja toiduainete tööstuse rahaliste vahendite kaasamise vajadustest ja võimalustest.

8. Sihtasutuse juhtimine

Nõukogu on sihtasutuse juhtimisorgan. Nõukogu ülesandeks on sihtasutuse tegevuse kavandamine, sihtasutuse juhtimise korraldamine ja järelevalve teostamine sihtasutuse tegevuse üle. Oma ülesannete täitmiseks on nõukogul seadustest ja sihtasutuse põhikirjast tulenevad õigused ja kohustused. Nõukogu töö toimub kinnitatud relemendi alusel. Nõukogu liikmetele makstakse tasu vastavalt riigivaraseadusele ja rahandusministri 22.02.2010 määrusele nr 10 „Riigi osalusega äriühingu ja sihtasutuse nõukogu liikmete tasustamise kord ja tasude piirmäärad“.

Nõukogu on kolme kuni viieteistkümne liikmeline. Nõukogu liikmed määratakse maaeluministri poolt viieks aastaks, vähemalt üks nõukogu liige määratakse rahandusministri ettepanekul. Maaeluminister kutsus tagasi 2018. aastal 1 liikme ja määras nõukogusse 5 liiget, seisuga 31.12.2018 oli sihtasutuse nõukogus 14 liiget.

Sihtasutuse igapäevase tegevuse juhtimisel viib nõukogu otsused ellu juhatus. Juhatus liikmed nimetab nõukogu ja juhatus liikme ametiaeg on viis aastat. Juhatus koosseisus 2018. aastal muudatusi ei toimunud, juhatus on kaheliikmeline.

Juhatus esitab nõukogule vähemalt kord kvartalis ülevaate sihtasutuse majandustegevusest ja majanduslikust seisundist, samuti kohustub teatama kohe sihtasutuse majandusliku seisundi olulisest halvenemisest ja muudest sihtasutuse majandustegevusega seotud olulistest asjaoludest.

Lisaks põhikirjast tulenevale aruandlusele esitab juhatus nõukogule järgnevad aruanded:

1. perioodil väljastatud käenduslepingud (käendusklientide analüüs maakondade ja tegevusalade lõikes) 1 kord kvartalis;
2. perioodil väljastatud laenulepingud (laenuklientide analüüs maakondade ja tegevusalade lõikes) 1 kord kvartalis;
3. laenulepinguid mittetäitvate laenusaaajate nimekiri 1 kord kvartalis;
4. käenduslepingute nimekiri (sh provisjonid) 1 kord aastas;
5. laenulepingute nimekiri (sh allahindlused) 1 kord aastas.

Nõukogu ainupädevuses on:

1. vajadusel sihtasutuse pikaajalise tegevusstrateegia määramine;
2. kinnitada hiljemalt majandusaasta alguseks aastased tegevuseesmärgid;
3. asutajaõiguste teostajale esitatava aastaelarve kinnitamine;
4. Sihtasutuse majandusaasta aruande kinnitamine;
5. Sihtasutuse struktuuri kinnitamine;
6. Sihtasutuse varade kasutamise üldpõhimõtete kinnitamine;
7. audiitorite arvu määramine, audiitori nimetamine ja nende tasustamise korra kindlaksmääramine;
8. juhatuse liikmete nimetamine ja juhatuse liikmete tagasikutsumise otsustamine;
9. juhatuse liikmete tasu suuruse ja maksmise korra otsustamine;
10. nõusoleku andmine igapäevase majandustegevuse raamest väljuvata tehingute tegemiseks;
11. muudest seadustest ja sihtasutuse põhikirjast tulenevate otsuste tegemine.

2018. aastal oli nõukogu otsustuspädevuses laenude ja/või käenduste andmine, kui:

1. ettevõtjale antud laenude summa ületab 500 000 eurot ja/või ettevõtja kohustuste tagamiseks antud käendused kokku ületavad 750 000 eurot;
2. ühe ettevõtja kohustuse tagamiseks antav(ad) käendus(ed) ei ületa 2 500 000 eurot ja laenamine krediidi- ja finantseerimisasutusele, kui ühe taotluse suurus ületab 1 500 000 eurot.

Nõukogu koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem, kui neli korda aastas. 2018. aastal toimus 12 nõukogu koosolekut, sh 4 koosolekut toimus koosolekut kokku kutsumata, elektroonilise hääletuse kaudu.

Nõukogu võttis 2018. aastal vastu 15 otsust seoses sihtasutuse tegevuse kavandamisega, juhtimise korraldamisega ja järelvalve teostamisega tegevuse üle.

Juhatus krediidikomitee poolt suunati sihtasutuse nõukogusse menetlemiseks 2018. aastal kokku 19 projekti, nendest 15 käendustaotlust ja 4 laenutaotlust.

Maaelu Edendamise Sihtasutuse 2018. aasta majandusaasta aruannet auditeeris KPMG Baltics OÜ vandeaudiitor Eero Kaup, kes esitas vandeaudiitori aruandes arvamuse, et raamatupidamise aastaaruanne kajastab kõigis olulistel osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit 31. detsember 2018 seisuga ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

AMETIISIKUTE PALGAANDMETE ESITAMISE KOONDTABEL

Maaelu Edendamise Sihtasutus

Ametiisiku andmed		Töötasu liik			Palga (tasu) kogusumma	Periood	Teenistus- või töösuhte vorm (teenistusse nimetamine, valimine, teenistus-, tööleping, töövõtuleping)
Ametikoht	Ametiisiku nimi	1.Põhipalk	2.Lisatasud ja hüvitised	3. Muud tasud			
				KOKKU	KOKKU 1.+2.+3.	(perioodi alg- ja lõppkuupäev)	
Nõukogu esimees	Neeme Suur	3901,81	0.00	0.00	3901,81	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Lemmi Oro	2837,64	0.00	0.00	2837,64	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Sirje Potisepp	2601,17	0.00	0.00	2601,17	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Mait Klaassen	2128,23	0.00	0.00	2128,23	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Jaan Sõrra	2837,64	0,00	0,00	2837,64	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Igor Taro	1773,53	0,00	0,00	1773,53	01.01.2018-11.09.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Illar Lemetti	2364,70	0,00	0,00	2364,70	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Vahur Tõnissoo	2601,17	0,00	0,00	2601,17	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Kalev Kotkas	2601,17	0,00	0,00	2601,17	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Enel Liin	2601,17	0,00	0,00	2601,17	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Mart Undrest	2128,23	0,00	0,00	2128,23	24.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Raivo Musting	2482,94	0,00	0,00	2482,94	24.01.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Erko Vallbaum	945,88	0,00	0,00	945,88	08.08.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Kerli Ats	827,65	0,00	0,00	827,65	10.08.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Nõukogu liige	Hans Kruusamägi	709,41	0,00	0,00	709,41	26.09.2018-31.12.2018	Teenistusse nimetamine
Juhatuse esimees	Raul Rosenberg	44650,00	7600,00	956,24	53206,24	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusleping
Juhatuse liige	Madis Reinup	35437,99	6600,00	3820,90	45858,89	01.01.2018-31.12.2018	Teenistusleping